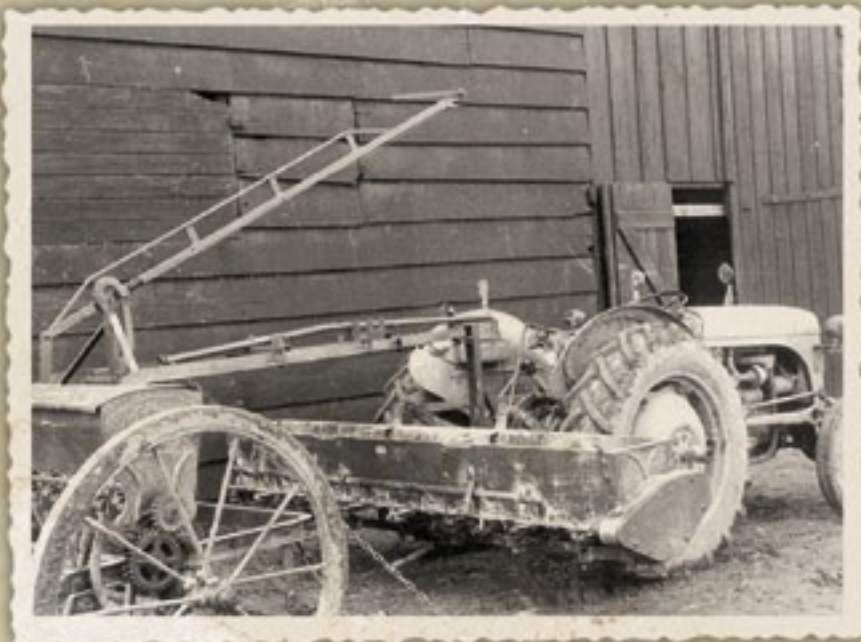

Redacteur Crucq staat in z'n commentaar stil bij het zojuist verschenen boekje 'Aanbevolen woorden in de land- en tuinbouwtechniek'. De Werkgroep Taalgebruik Landbouwtechniek, geïnstalleerd in 1952, heeft daar zeven jaar aan gewerkt. 'We zijn van mening', schrijft Crucq, 'dat het belangrijk is dat een machine door iedereen met hetzelfde woord wordt aangeduid, zodat er geen verwarring mogelijk is.' Vervolgens legt de latere hoofdredacteur de vinger op iets te veel purisme. 'Wij betwijfelen of woorden als schuiftrekker en sleepgraver voor respectievelijk bulldozer en dragline toekomst hebben', om vervolgens weer met een positieve insteek door te gaan: 'Er zijn ook heel wat goede vondsten zoals trekker voor tractor en opraper voor pick-up. En waarom zouden we nog van combine spreken als we een goed woord als maaidorser hebben.'

Toch is taal blijkbaar net zo hardnekkig als het weer, want een halve eeuw na dato zijn tractor, pick-up en combine nog steeds in gebruik. Ook het voorstel van sproeien voor water en spuiten voor bestrijdingsmiddelen haalde het niet, net zo min als stalmeststrooier voor het uitstrooien en mestverspreider voor het fijn verdelen van de uitgestrooide stalmest.

Bodemverdichting speelt ook in 1960. Een kunstmeststrooier in de driepuntshef met daarachter (via een verhoogde trekhaak) een getrokken zaai-machine geldt als een goede methode om het aantal werkgangen te beperken.

Kooiwielen zijn gangbaar om de bodemdruk te verlagen en de tractie te behouden.

De sneeuwrijke voorplaat van februari 1960 past goed bij de sneeuwrijke start van 2010. Vierpaals hooibergen met een rieten kap en daaronder een berging komen we nu, vijftig jaar later, echter nauwelijks nog tegen. Blijkbaar zijn de opstallen van het boeren erf meer aan verandering onderhevig dan het weer, ondanks het feit dat het spreekwoord luidt: niets is veranderlijker dan het weer.

Tekst: Henk Beunk

LandbouwMechanisatie Februari 1960 een halve eeuw terug in de tijd

Het bijschrift bij deze foto van ir. Elema luidt: De verdichting van grond onder rupsbanden is vaak groter dan men verwacht, doordat de belasting bij een rupsrekker langer duurt.

Het belangrijkste artikel voor de akkerbouwer in de LandbouwMechanisatie van februari 1960 heeft als titel 'De mechanisatie en de voorjaarsgrondbewerking op kleigronden.' Ir. H. Kuipers, lector grond-

bewerking aan de landbouwhogeschool, stelt in dit artikel dat boeren toenemend klagen over de bewerkbaarheid van de grond. De oorzaak ligt volgens hem in eerste instantie bij de toenemende mechanisatie. De boeren kiezen brede banden om de druk in het contactoppervlak laag te houden, maar verplaatsen daardoor, omdat de grond niet zijdelings kan uitwijken, die druk verder naar beneden. Kuipers stelt dat een druk van 1 kg per cm² al voldoende is om in natte toestand vrijwel alle lucht uit de grond te verdrijven. Hij haalt daar ook de tijdsduur van de belasting bij. Die is onder een rupsketting gemiddeld vijf keer langer dan onder een even brede landbouwband. Rupsrekken zijn daarom niet zo bodemvriendelijk als de lage druk per vierkante centimeter doet vermoeden. Kuipers concludeert dat de beste methode om bodemverdichting tegen te gaan, ligt in het beperken van de voorjaarswerkzaamheden. Het artikel 'Gecombineerd werken in het voorjaar' sluit daar goed bij aan. Uit dit verhaal treft u in deze 'halve eeuw geleden' een aantal foto's aan.

'Minder werken, meer verdienen' is een titel die lezers trekt. Dat weet ook H. Oldenhof van het Instituut voor Landbouwtechniek en Rationalisatie. Hij gebruikt deze aansprekende kop om de nieuwe 'werk-gids' van het ILR onder de aandacht te brengen. Deze gids 'voor een doelmatige organisatie van het werk' wil de komende jaren van alle belangrijke werkzaamheden de werkmethoden beschrijven, inclusief normtijden. Met die laatste kan de agrariër dan nagaan wat de arbeidsbehoefte voor een bepaalde werkzaamheid is. De werkinstructies gaan in maandelijkse afleveringen verschijnen. Er wordt naar gestreefd om ze op een zodanig tijdstip uit te geven dat de praktijk de grootste belangstelling voor het betrokken onderwerp heeft. De kosten voor een jaarabonnement, met 25 instructies per jaar, bedragen drie gulden. De ringband kost tien gulden. Die band, zo besluit Oldenhof, kan vermoedelijk de instructies van de komende tien jaren bevatten.

De voorraadbak van de schotelstrooier vraagt om versterking om de zware hoogliggende trekboom te kunnen verdragen.

BAV in Oudenbosch is vooral bekend van kiepers, maar bouwt ook deze stalmeststrooier met het strooimechanisme van Amazone.

